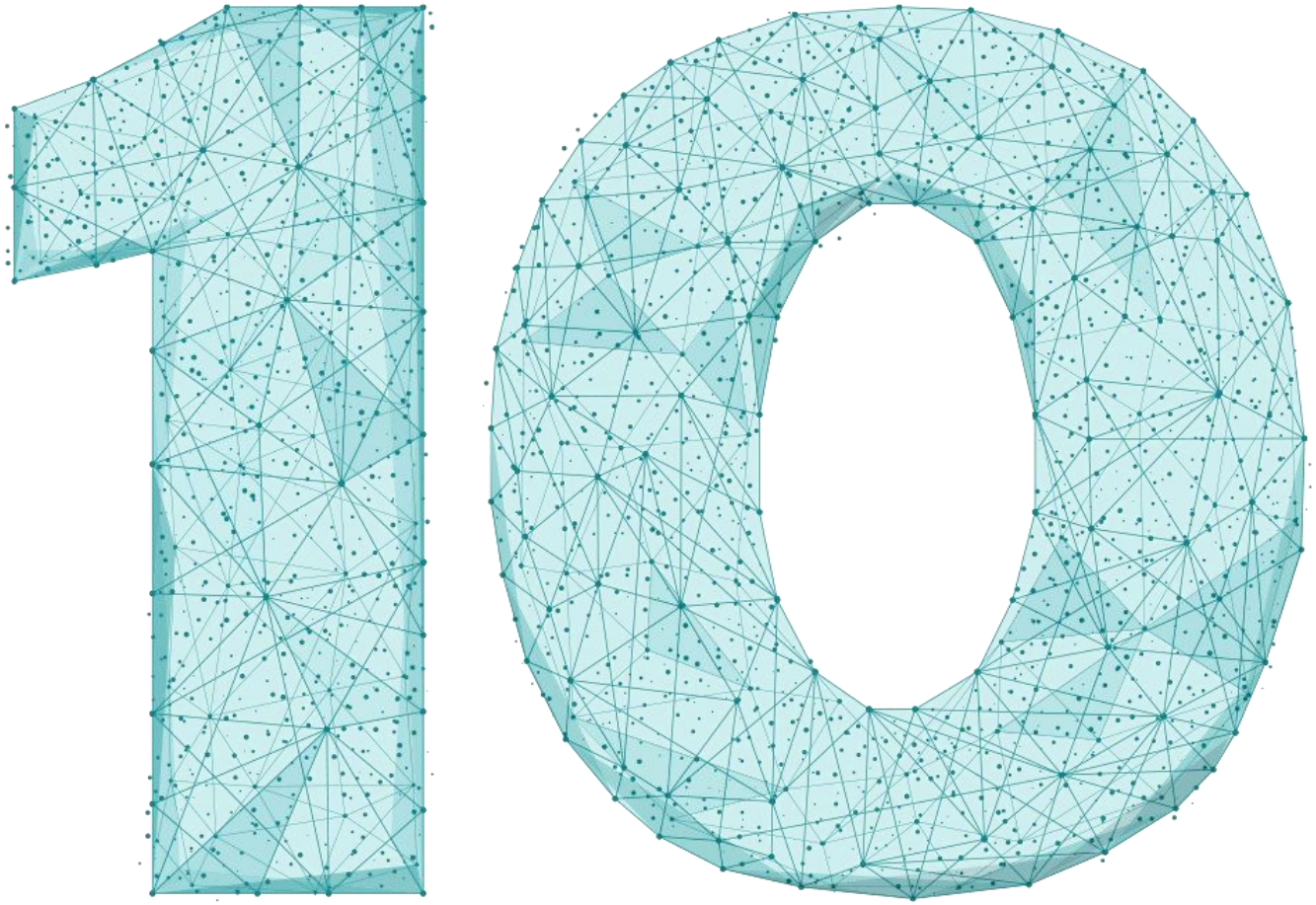

DANI STRUKOVNIH NASTAVNIKA

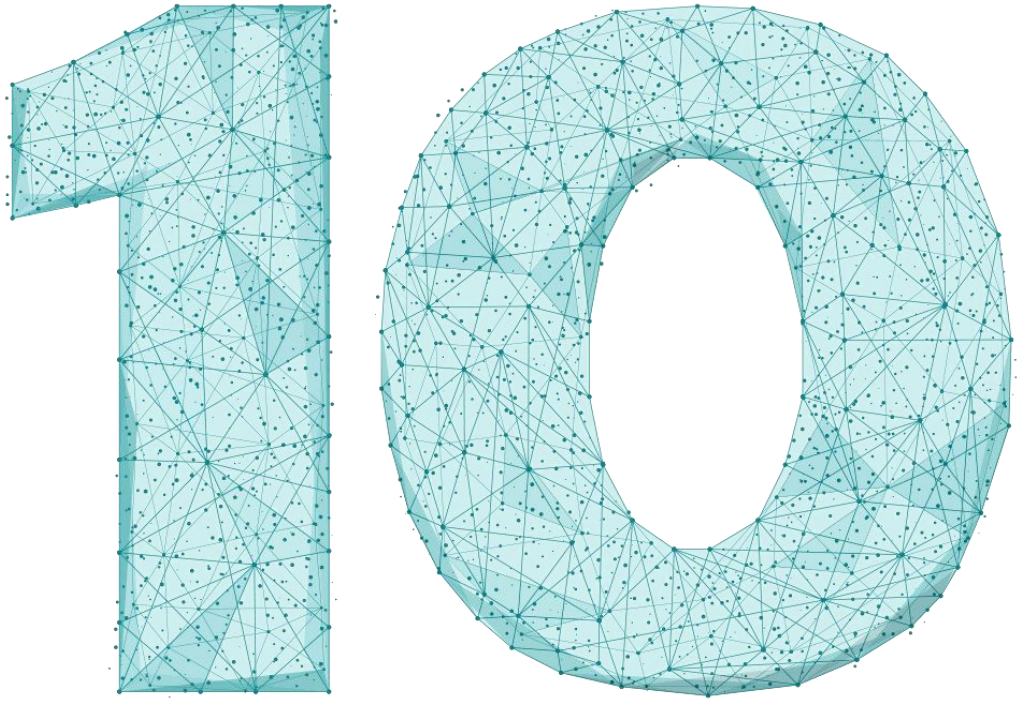
10. - 12. 11. 2026., Vodice

DALJNJA PROVEDBA KURIKULARNE REFORME STRUKOVNOG OBRAZOVANJA

Agencija za strukovno obrazovanje i obrazovanje odraslih

ESF+ Učinkoviti ljudski potencijali

Sufinancira Europska unija

DANI STRUKOVNIH NASTAVNIKA

10. - 12. 11. 2026., Vodice

Vrednovanje u modularnoj nastavi

DALJNJA PROVEDBA KURIKULARNE REFORME STRUKOVNOG OBRAZOVANJA
Agencija za strukovno obrazovanje i obrazovanje odraslih
ESF+ Učinkoviti ljudski potencijali
Sufinancira Europska unija

Sadržaj

Cedefop - preporuke

Znanstvene publikacije

Primjeri iz e-Dnevnika

Cedefop

- Jedna od decentraliziranih agencija EU-a.
- Državama članicama i socijalnim partnerima ***pomaže u razvoju odgovarajuće politike strukovnog obrazovanja i osposobljavanja.***
- Osigurava dokaze i usluge za potrebe oblikovanja politika, uključujući zaključke koji se temelje na istraživanjima, i olakšava razmjenu informacija.

Utjecaj vrednovanja na strukovno obrazovanje (Cedefop (2022.)

Pristup strukovnom obrazovanju utemeljen na kompetencijama zahtijeva ***usmjeravanje na učenika*** te primjenu metoda poput suradničkog, iskustvenog učenja i svih metoda koje učenika stavljaju u fokus.

Na načine vrednovanja ***utječu trendovi***, poput društvenih, demografskih, gospodarskih, okolišnih i tehnoloških trendova i promjena.

Vrednovanje je dio ***osiguravanja kvalitete u strukovnom obrazovanju*** i osposobljavanju.

Vrednovanje je dio procesa učenja i poučavanja u kojem ***zajednički vrednuju nastavnik, učenik i mentor*** na radnome mjestu, a također i drugi učenici kroz vršnjačko vrednovanje, te učenici sami kroz samovrednovanje.

Vrednovanje mora biti ***kvalitativno,*** utemeljeno na ***višestrukim mjerenjima i povezivanju teorije s provjerom praktičnih vještina u što autentičnijim situacijama***.

The future of vocational education and training in Europe. Volume 3: The influence of assessments on vocational learning, (Cedefop (2022.)

DALJNJA PROVEDBA KURIKULARNE REFORME STRUKOVNOG OBRAZOVANJA
Agencija za strukovno obrazovanje i obrazovanje odraslih
ESF+ Učinkoviti ljudski potencijali
Sufinancira Europska unija

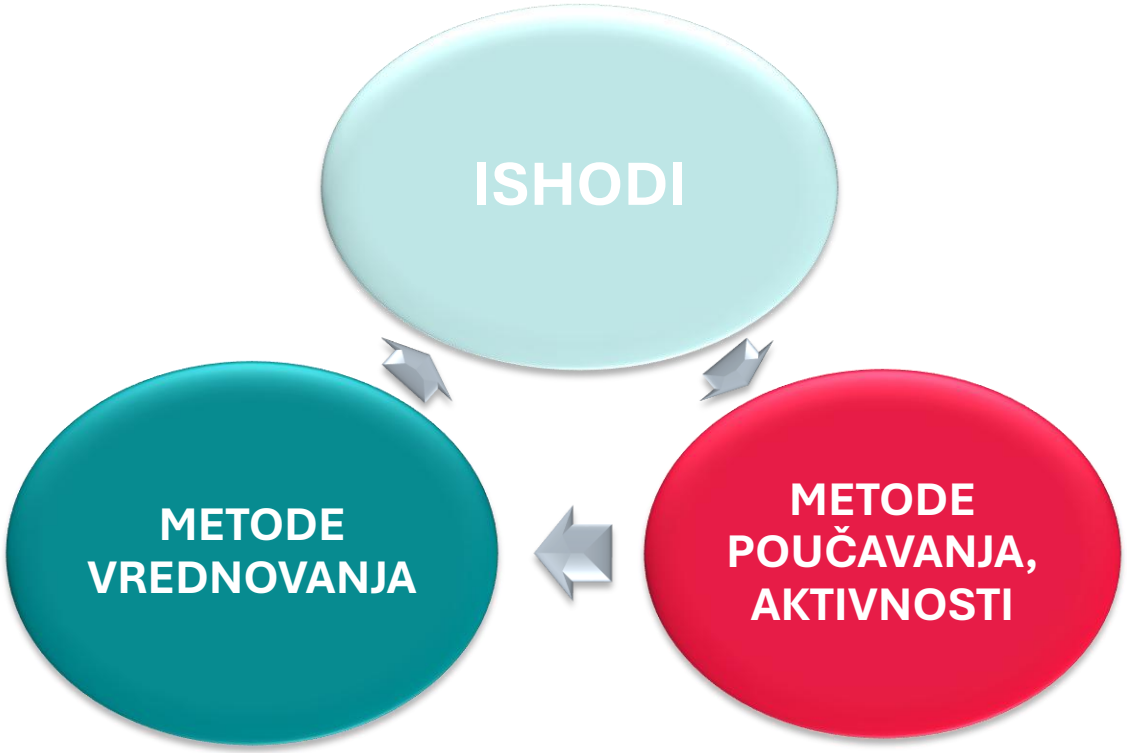
Utemeljenost za vrednovanje u RH

Pravilnik o načinima, postupcima i elementima vrednovanja učenika u osnovnoj i srednjoj školi (NN 112/10, 82/19, 43/20, 100/21)

Vrednovanje

Konstruktivno poravnanje

Zašto je važno vrednovanje za učenje?

- Korištenje povratnih informacija tijekom učenja **radi podrške učeniku.**
- **Prepoznavanje konkretnih potreba učenika** te prilagodbu poučavanja uz aktivniju ulogu učenika u vlastitom učenju.
- *Dijagnostičko vrednovanje* – cilj je utvrđivanje jakih strana, teškoća i mogućih pogrešnih razumijevanja te planiranje dodatne podršku ili zahtjevnijih zadataka.
- Primjena - **dok se učenje još može usmjeravati i poboljšavati.**

The future of vocational education and training in Europe. Volume 3: The influence of assessments on vocational learning, (Cedefop (2022.)

Zašto je važno vrednovanje kao učenje?

- Pristup u kojem je ***sudjelovanje učenika u vrednovanju sastavni dio učenja.***
- Razvija kod učenika ***metakogniciju i samoregulaciju.***
- Svijest o vlastitim promišljanju i učenju i sposobnost kontrole tih procesa temelj su kvalitetnog planiranja i praćenja napretka te evaluacije i samovrednovanja kao i preuzimanja odgovornosti za vlastiti razvoj.
- Učenik razvija sposobnost ***prepoznavanja vlastitih budućih potreba za učenjem*** – *cjeloživotno učenje.*

The future of vocational education and training in Europe. Volume 3: The influence of assessments on vocational learning, (Cedefop (2022.)

Formativno vrednovanje - rezultati istraživanja

Priručnik za inovativna okruženja za učenje (OECD, 2017.) povezuje formativno vrednovanje s inovativnošću:

- kako bi se ***poticale inovacije, vrednovanje treba osmisliti s naglaskom na formativnom vrednovanju*** *i u skladu sa sljedećim načelima: učenje treba biti u središtu, društveno i suradničko; treba poticati angažiranost; učenje treba biti snažno usklađeno s motivacijom učenika i uvažavati individualne razlike; naposljetku, učenje treba biti zahtjevno, ali ne pretjerano.*
- ***vrednovanje za učenje može dovesti do znatnog poboljšanja postignuća****, osobito kod učenika sa slabijim postignućima, te tako pridonijeti smanjenju nejednakosti u učeničkim rezultatima.*
- *u učinkovitoj provedbi formativnog vrednovanja i dalje postoje* ***izazovi ….***

The future of vocational education and training in Europe. Volume 3: The influence of assessments on vocational learning, (Cedefop (2022.), Lifelong Learning Platform, 2021., Hattie i Timperley, 2007.; Hattie, 2009., (Siarova i sur., 2017.).

Pristupi se međusobno dopunjuju

„Namirnice si pravilno pripremio/la, ali temperatura je bila previsoka. Pri sljedećem pokušaju smanji temperaturu i prati promjenu teksture.”

Nastavnik na temelju opažanja može planirati i dodatno uvježbavanje.

usmjeravanje napretka

„Pratio/la sam postupak pripreme, ali nisam dobro odredio/la temperaturu za pripremu. Sljedeći ću put prije početka napraviti plan rada i voditi računa o preporučenoj temperaturi i pratiti promjene teksture.”

samoprocjena i samousmjeravanje

Ocjena može preusmjeriti pozornost s povratne informacije.

Učenik se može usredotočiti na dobivenu ocjenu i zanemariti objašnjenje što treba poboljšati.

Prije aktivnosti treba jasno odrediti služi li ona uvježbavanju, napretku ili ocjenjivanju.

The future of vocational education and training in Europe. Volume 3: The influence of assessments on vocational learning, (Cedefop (2022.)

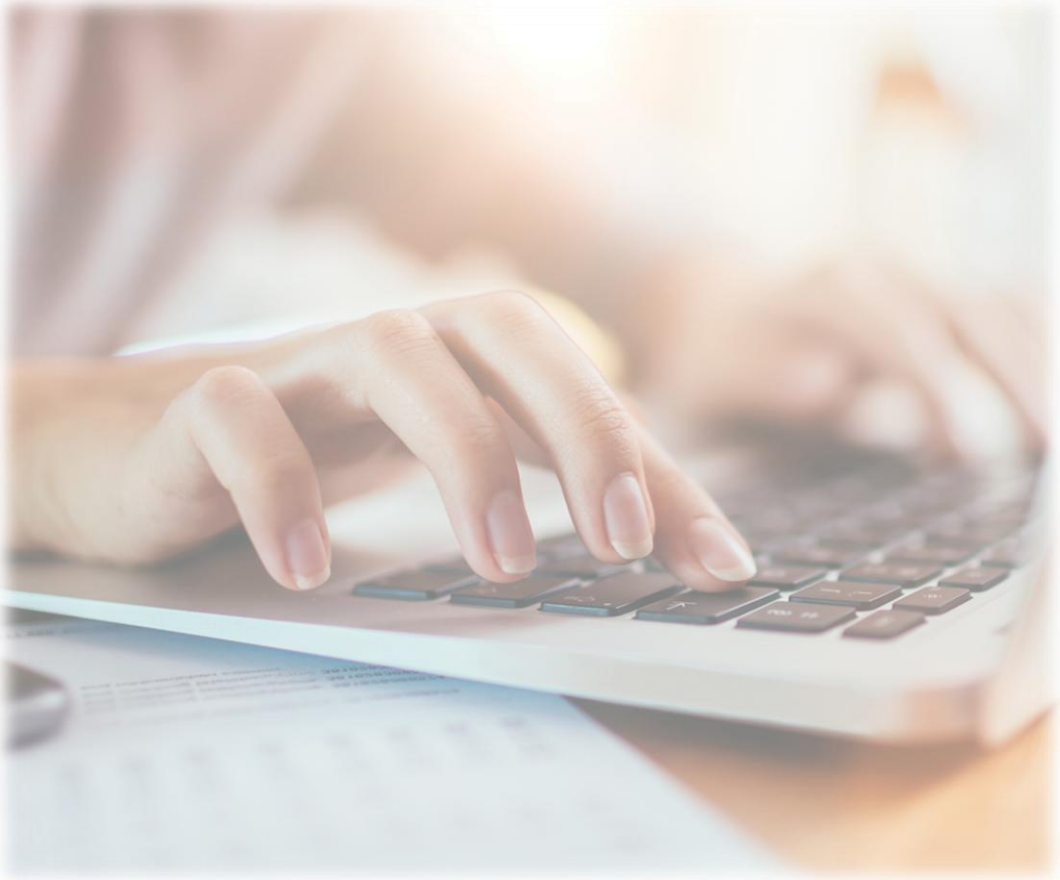
DALJNJA PROVEDBA KURIKULARNE REFORME STRUKOVNOG OBRAZOVANJA
Agencija za strukovno obrazovanje i obrazovanje odraslih
ESF+ Učinkoviti ljudski potencijali
Sufinancira Europska unija

Iskustvo iz RH – formativno vrednovanje

- ***Pravilnikom o načinima, postupcima i elementima vrednovanja učenika u osnovnoj i srednjoj školi*** (Narodne novine, 82/2019), propisana su tri pristupa vrednovanju: vrednovanje za učenje, vrednovanje kao učenje, vrednovanje naučenog. Vrednovanje za učenje služi unapređivanju i planiranju budućega učenja i poučavanja. Vrednovanje kao učenje podrazumijeva aktivno uključivanje učenika u proces vrednovanja te razvoj učeničkoga autonomnog i samoreguliranog pristupa učenju. Vrednovanje za učenje i vrednovanje kao učenje ne rezultiraju ocjenom, nego kvalitativnom povratnom informacijom.
- **Novi strukovni kurikuli** temeljeni su na odredbama navedenog ***Pravilnika*** te sadrže niz primjera zadataka i načina vrednovanja za učenje i kao učenje. Uz opis načina, kurikuli sadrže i primjere elemenata i kriterija za formativno vrednovanje.
- Prije uvođenja novih kurikula, kao i tijekom prve godine provedbe, održano je niz **edukacija** na temu vrednovanja (posjeti mobilnih timova, međužupanijska stručna vijeća, konferencije).
- Uvođenjem strukovnih kurikula uočena je **pozitivna promjena** u primjeni formativnog vrednovanja.

Digitalni alati u procesu vrednovanja

- *Digitalni alati* ***mogu unaprijediti formativno vrednovanje na više načina, primjerice pružanjem brzih povratnih informacija u stvarnom vremenu i oblikovanjem sljedećih koraka u učenju na primjerenoj razini težine.***
- *Nastavnici u strukovnom obrazovanju, zagovaraju veću uporabu e-učenja i e-vrednovanja, ali istodobno prepoznaju velike rizike i izazove povezane s* ***osiguravanjem valjanosti, dostatnosti i autentičnosti dokaza.***

The future of vocational education and training in Europe. Volume 3: The influence of assessments on vocational learning, (Cedefop (2022.), Looney, 2019., Callan i Johnston, 2020.

Sumativno vrednovanje - rezultati istraživanja

Sumativno vrednovanje:

- rezultira konkretnim ***posljedicama za učenika***
- ima za cilj osigurati ***kvalitetu vrednovanja i valjanosti*** primijenjenih metoda i instrumenata za ishode učenja koji se vrednuju
- može imati i ***socijalizacijsku funkciju***, *ako postupci vrednovanja podupiru uključivanje učenika u odgovarajuće zajednice ili ako se promatraju kao instrumenti za učvršćivanje profesionalnih normi i vrijednosti*

U sumativnom vrednovanju:

- postoje dvojbe o kulturnoj osjetljivosti i pravednosti standardiziranog sumativnog vrednovanja postoje ***poteškoće u obuhvaćanju kompetencija koje je teže kvantificirati.***

The future of vocational education and training in Europe. Volume 3: The influence of assessments on vocational learning, (Cedefop (2022.), (Grollmann i sur., 2007.; Stenström i Laine, 2006.a, str. 157., Stenlund i sur., 2017., Siarova i sur., 2017.

Iskustvo iz RH – sumativno vrednovanje

- ***Pravilnikom o načinima, postupcima i elementima vrednovanja učenika u osnovnoj i srednjoj školi*** (Narodne novine, 82/2019), vrednovanje naučenog definirano je kao ocjenjivanje razine postignuća učenika.
- **Novi strukovni kurikuli** sadrže niz primjera zadataka i načina vrednovanja naučenog. Uz opis načina, kurikuli sadrže i primjere elemenata i kriterija za sumativno vrednovanje. Načini vrednovanja većim dijelom su praktični (izrada proizvoda, pružanje usluge ili rješavanje problema), i provede se u stvarnim ili simuliranim radnim situacijama. Zadaci najčešće obuhvaćaju sve ishode učenja jednog skupa ishoda učenja. Jasno su definirane razine ostvarenosti tih ishoda.
- Kroz niz edukacija jačane su kompetencije nastavnika za izradu **kriterija vrednovanja i oblikovanje kvalitativne povratne informacije.** Osigurana je razmjena primjera dobre prakse.

Vrednovanje transverzalnih kompetencija

Postoje ***značajne razlike u načinima na koji se transverzalne kompetencije obrađuju i vrednuju.***

Učenici nisu uvijek ***upoznati s pojmom*** transverzalnih kompetencija i misle da ih je teško vrednovati. ***Nepostojanje unaprijed definiranih kriterija vrednovanja često stvara nesigurnost***, osobito kada se transverzalne i stručne vještine vrednuju zajedno.

Transverzalne kompetencije ***posebno se naglašavaju u kontekstu učenja temeljenog na radu***, a neki poslodavci su razvili pokazatelje i alate za njihovo vrednovanje.

The future of vocational education and training in Europe. Volume 3: The influence of assessments on vocational learning, (Cedefop (2022.)

Iskustva u RH – međupredmetne teme

Ministarstvo znanosti, obrazovanja i mladih donijelo je odlukama **sedam kurikula za međupredmetne teme** 2019. godine:

- ***Osobni i socijalni razvoj***
- ***Učiti kako učiti***
- ***Građanski odgoj i obrazovanje***
- ***Zdravlje***
- ***Poduzetništvo***
- ***Uporaba informacijsko-komunikacijske tehnologije***
- ***Održivi razvoj.***

Sve međupredmetne teme implementirane su u nove strukovne kurikule.

Utjecaj ishoda učenja na vrednovanje (Cedefop, 2026.)

Uloga ishoda učenja u formativnom i sumativnom vrednovanju

Ishodi učenja ***ključan su element nacionalnih propisa o vrednovanju*** u svim članica EU-a obuhvaćenim istraživanjem.

Kriteriji vrednovanja u EU definiraju se zajedno s ishodima učenja ***na nacionalnoj razini*** ili je njihova ***izrada prepuštena nastavnicima ili nastavničkim timovima***.

Nastavnici i strukovni učitelji smatraju kriterije vrednovanja korisnima jer pomažu u postavljanju ciljeva, a vrednovanje je transparentnije.

Prepoznata je vrijednost **formativnog vrednovanja**, no njegovu primjenu treba **ojačati.**

Učenici doživljavaju formativno vrednovanje ovisno o njihovoj ***motivaciji i stavu prema učenju te o široj obrazovnoj kulturi.***

The influence of learning outcomes on assessment, (Cedefop (2026.)

DALJNJA PROVEDBA KURIKULARNE REFORME STRUKOVNOG OBRAZOVANJA
Agencija za strukovno obrazovanje i obrazovanje odraslih
ESF+ Učinkoviti ljudski potencijali
Sufinancira Europska unija

Utjecaj ishoda učenja na vrednovanje (Cedefop 2026.)

Uloga kriterija vrednovanja u procesu poučavanja i učenja

Kriterijl vrednovanja učenicima pojašnjavaju očekivanja i olakšavaju vrednovanje njihovih postignuća.

Kriteriji vrednovanja, kojima se dodatno razrađuju ***podishodi*** imaju ključnu ulogu u oblikovanju nastavnog procesa, a ***njihov utjecaj ovisi o načinu na koji su napisani i primijenjeni.***

Učenici kriterije vrednovanja doživljavaju kao ***alat za pripremu ispita*** (pomažu razjasniti očekivanja nastavnika i ključne prioritete u učenju), ali navode ***složen jezik i nepoznatu terminologija*** kao ***problem.***

Utjecaj ishoda učenja na vrednovanje (Cedefop, 2026.)

Usklađenost predviđenih ishoda učenja, postupaka vrednovanja i rezultata vrednovanja

Ističe se ***važnost usklađivanja*** predviđenih ishoda učenja, postupaka vrednovanja i ostvarenih ishoda u cilju ***lakšeg planiranja nastave i vrednovanja učenika.***

Nastavnici i strukovni učitelji kao ***poteškoću*** navode previše ***neodređene ishode*** učenja.

Kada se postupci vrednovanja dokumentiraju i dijele s učenicima, ***povećava se svijest o usklađenosti ishoda učenja, aktivnosti i postupaka vrednovanja.***

The influence of learning outcomes on assessment, (Cedefop (2026.)

DALJNJA PROVEDBA KURIKULARNE REFORME STRUKOVNOG OBRAZOVANJA
Agencija za strukovno obrazovanje i obrazovanje odraslih
ESF+ Učinkoviti ljudski potencijali
Sufinancira Europska unija

Utjecaj ishoda učenja na vrednovanje (Cedefop (2026.)

Utjecaj konteksta učenja na vrednovanje

Ishodi učenja omogućuju ***fleksibilnost u pristupima vrednovanju***, čime se nastavnicima i strukovnim učiteljima omogućuje ***prilagodba različitim strukovnim kontekstima***.

Završni ispiti - vrednovanje kompetencija ***kroz složene praktične zadatke***.

Vrednovanje ishoda provodi se ***u istom okruženju u kojem se i stječu*** (usklađenost vrednovanja sa stvarnim radnim zadacima) ***ili kroz*** praktične provjere koje se provode u laboratorijima i radionicama, osmišljene tako da ***simuliraju stvarne situacije***.

The influence of learning outcomes on assessment, (Cedefop (2026.)

DALJNJA PROVEDBA KURIKULARNE REFORME STRUKOVNOG OBRAZOVANJA
Agencija za strukovno obrazovanje i obrazovanje odraslih
ESF+ Učinkoviti ljudski potencijali
Sufinancira Europska unija

Pisane povratne informacije u *e-Dnevniku*

Bilješka daje informaciju o načinu i/ili sadržaju vrednovanja i/ili ostvarenim bodovima/postotcima

Provjera SIU Rad, snaga, energija, broj bodova 5/9

Prva pisana provjera znanja iz nastavne cjeline: Komponente agregatne potražnje/BDP-a (65 %)

Učenik je uspješno savladao SIU 1 – Anatomska građa i svojstva drva

Domaća zadaća

Izrada i usmena prezentacija (otpadne vode i ekstremni vremenski uvjeti)

Izrada tablice i baze podataka

Ispravak 1. pisane provjere znanja 20/30

UTR – ispunjavanje prijave ozljede na radu

Kratka provjere znanja 9/10

Ppt Uloga ptica u ekosustavu

Radni listić – Tekstura tla

Pisane povratne informacije u *e-Dnevniku*

Bilješka sadrži način vrednovanja te ishod i/ili razinu ostvarenosti ishoda učenja, ali ne sadrži informacije koje usmjeravaju učenje

Ishod: napraviti izvještaj korištenjem alata za obradu teksta, Podsihod: umetanje i oblikovanje tablice u MS Word-u

SIU 3 Pisana provjera znanja 14/18
Analizirati načine provedbe mjera zaštite okoliša
Objasniti pojmove ekologije i održivog razvoja
Razlikovati utjecaj abiotičkih čimbenika okoliša na ljude
Prepoznati vrste zagađenja okoliša
Primijeniti zakonsku regulativu u području zaštite okoliša

SIU Prva pomoć: točno prepoznaje vrstu ozljede i demonstrira postupke prve pomoći ozlijeđenom

UTR – analiza tla, terenski praktičan rad – uzimanje uzoraka tla
Učenik je proveo jednostavnu analizu tla dodavanjem vode, opažanjem slojeva i sastava. Nakon 24 sata analiza je ponovljena, a učenik je opisao uočene komponente.
Ishodi učenja: razlikuje osnovne sastavne dijelove tla, opisuje strukturu i slojevitost tla, provodi jednostavnu analizu tla opažanjem, razvija vještine terenskog rada i pravilnog uzorkovanja, donosi zaključke na temelju opažanja

Pisane povratne informacije u *e-Dnevniku*

Bilješka sadrži postupak, ishod i/ili razinu ostvarenosti ishoda učenja te informacije koje usmjeravaju učenje

IU Koristiti odgovarajuća sredstva zaštite na radu pri izvođenju radova u šumarstvu
Vrednovanje naučenog kroz praktičan zadatak: pravilna uporaba sredstava zaštite
Učenik točno odabire sva sredstva zaštite na radu u šumarstvu. Pravilno ih i dosljedno koristi tijekom cijelog praktičnog zadatka. Jasno i točno objašnjava svrhu i ulogu svakog dijela zaštitne opreme. Zadatak izvodi samostalno, uz punu pažnju, oprez i odgovorno ponašanje.

Vrednovanje kao učenje
Učenik je savjesno izvršio samoprocjenu prema zadanim kriterijima. Pokazuje vlastitu spremnost za postupanje u prikazanim situacijama i prepoznaje važnost pouzdanog izvođenja postupaka prve pomoći.

IU Utvrditi izvore opasnosti i mjere zaštite na radnom mjestu
Vrednovanje naučenog – vrednovanje plakata s definiranim opasnostima i mjerama zaštite
Učenik prepoznaje većinu opasnosti i navodi odgovarajuće primjere. Predlaže većinom primjerene mjere zaštite, ali ih ne opisuje u potpunosti. Uglavnom točno povezuje mjere zaštite s opasnostima. Stručnu terminologiju koristi uz manje propuste. Plakat je jasno organiziran i pregledan, uz odgovarajuću prezentaciju.

Vaša iskustva

Preporuke - Cedefop

- *Poboljšanje jasnoće i relevantnosti kriterija vrednovanja*
- *Jačanje u pristupu odabira kreativnih instrumenata vrednovanja*
- *Jačanje usmjerenosti na učenika*
- *Jačanje kompetencija za vrednovanje*
- *Podrška nastavnicima i strukovnim učiteljima*

Zahvaljujemo na pažnji!